

İNŞAAT SÖZLEŞMESİ (Müteahhidin Hakediş Raporlarına Dayanan Alacak Talebi ve Hakediş Raporlarının Geçerliliğinin Tesbiti)

T.C. YARGITAY HUKUK GENEL KURULU

21. 2001/15-959 – K. 2001/1048 – T. 21.11.2001

- HAKEDİŞ RAPORLARINA DAYANAN İCRA TAKİBİ (Raporların Usul ve Kanuna Uygun Düzenlenmemiş Olması)
- KOOPERATİFLE MÜTEAHHİT ARASINDAKİ İNŞAAT SÖZLEŞMESİ (Müteahhidin Hakediş Raporlarına Dayalı Alacak Talebi)
- MÜTEAHHİDİN HAKEDİŞ RAPORLARINA DAYALI ALACAK TALEBİ (Kooperatifle Yaptığı İnşaat Sözleşmesine Dayanan)
- İNŞAAT SÖZLEŞMESİ (Müteahhidin Hakediş Raporlarına Dayanan Alacak Talebi ve Hakediş Raporlarının Geçerliliğinin Tesbiti)

818/m. ÖZET : Davacı yüklenici ile davalı kooperatif arasındaki inşaat sözleşmesinden doğan davada davacı yüklenici, 15.9.1999 tarihinde giriştiği icra takibi ile 1995-1996-1997-1998 yıllarına ait hakedişlere dayalı eksik ödemeler karşılığı 10.767.917.788 tl. Asıl alacağın davalı-borçlu kooperatiften tahsilini istemiştir. Davalı kooperatif ise; böyle bir borçlarının olmadığını, yapılan sözleşmeler gereği ödemeleri yıllara göre ve ödeme hulasası üzerinden değil, anlaşma gereği verdikleri senetler üzerinden yaptıklarını, hiç borçları olmadığı gibi eksik ifa ve temerrütten dolayı bilakis alacaklı durumda olduklarını, ifadeyle borca itiraz etmiştir. Eldeki dava itirazın iptali istemiyle açılmış, hakediş raporlarına dayanılmıştır. Hakediş

raporları usul ve yasaya uygun düzenlenmemiş olup kesin hesap niteliğinde kabullerine olanak yoktur. Davacıya yapılan ödemeler banka kayıtlarıyla ispat edilmiş ve davacı da bu ödemeleri ihtirazi kayıt koymadan kabul etmiş olduğundan, davanın reddine ilişkin karar yerindedir. **DAVA** : Taraflar arasındaki "itirazın iptali" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; Çankırı Asliye Hukuk Mahkemesi'nce davanın reddine dair verilen 18.7.2000 gün ve 25-309 sayılı kararın incelenmesi davacı vekili tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 15. Hukuk Dairesi'nin 27.2.2001 gün ve 4904-1080 sayılı Hamiyle; (...Davacı yüklenici 29.5.1995 tarihli sözleşme ile davalı kooperatife ait 9 parsel üzerinde yapılacak binanın müteahhitliğini üstlenmiş, sözleşmede projesine göre konutların yapılıp teslim edileceği, iş yıllara sari olduğu için her yılın sonunda yapılan işleri gösterir Bayındırlık Bakanlığı Birim Fiyatları üzerinden tenzilatlı olarak hakediş yapılacağı, sözleşmenin imzalanmasından itibaren derhal işe başlanarak 36 ay sonunda teslim edileceği ödemelerin aksamaması halinde müteahhide süre uzatımı verileceği öngörülmüş, daha sonra 8.11.1997 tarihinde kooperatifin tüm üyeleri ve müteahhit arasında imzalanan sözleşme ile de binanın ikmali amacıyla Ağustos 1998 sonuna kadar süre verilmiş, yapılacak işler belirtilerek her bir üyenin Ekim 1998 sonuna kadar 700.000.000 TL. ödemesi kararlaştırılarak ödeme planına bağlanmıştır. Dava konusu uyuşmazlık davalı kooperatife ait kaloriferli konutların yapımına ilişkin bu iki sözleşmeden kaynaklanmış olup davacı yüklenici 15.9.1999 tarihinde giriştiği icra takibi ile 1995-1996-1997-1998 yıllarına ait hakedişler karşılığı kendisine eksik ödeme yapıldığını ileri sürerek 10.767.917.788 TL. asıl alacağın tahsilini istemiş, davalı kooperatif ise hakediş raporlarını kooperatifi temsil ve ilzama yetkisi olmayan kişilerin imzaladığını, tüm ödemeler davacının banka hesabına yapılmış olup davacıya yapılan iş bedelinin üzerinde ödemede bulunulduğunu savunmuştur. 29.5.1995 tarihli sözleşme gereği her yılın sonunda hazırlanan ve icra takibine dayanak yapılan hakedişlerde gösterilen miktarlar geçici nitelikte olup alelhesap düzenlenmiştir. Sözleşme gereği düzenlenen bu hakedişler her yıl için kesin hesap niteliğinde kabul edilemeyeceğinden mahkemece mahallinde keşif yapılarak yıllara sari iş nedeniyle yapılan işler bedelinin saptanması, davacıya yapılan ödemeler de gözetilerek

eksik ödeme olup olmadığı araştırılmak suretiyle sonuca gidilmesi gerekirken yazılı şekilde ve kısmen içerik, kısmen imzası eksik hakedişlerle alacağın varlığının kabulünün mümkün olamayacağı gerekçesi ile davanın reddine karar verilmesi doğru olmamış, kararın bozulması gerekmiştir...) gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmekle, yeniden yapılan yargılama sonunda; mahkemece önceki kararda direnilmiştir. TEMYİZ EDEN : Davacı vekili Hukuk Genel Kurulu'nca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüldü: **KARAR** : Dava, temeli inşaat sözleşmesine dayalı itirazın iptali istemine ilişkindir. Taraflar aralarında düzenledikleri 29.5.1995 tarihli inşaat sözleşmesi ile davalı kooperatife ait 9 parsel üzerinde bina yapılmasını kararlaştırmışlar, davacı bu inşaatın müteahhitliğini üstlenmiş, sözleşmede iş yıllara sari olduğundan her yılın sonunda yapılan işleri gösterir Bayındırlık Bakanlığı birim fiyatları üzerinden tenzilatlı olarak hakediş yapılacağı kararlaştırılmıştır. Taraflar daha sonra kooperatifin tüm ortakları da hazır olmak üzere bir araya gelip 8.11.1997 tarihli sözleşme ile ödeme planı belirlemiş, yapılacak işler konusunda da değişiklik yapmışlardır. Bu sözleşmeye göre binanın tamamlanması için yükleniciye Ağustos 1998 sonuna kadar süre verilmiş, yapılacak işler belirtildikten sonra her bir üyenin Ekim 1998 sonuna kadar 700.000.000 TL. ödemesi kararlaştırılarak bu ödemeler bir plana bağlanmıştır. Davaya konu uyuşmazlık her iki sözleşmeden kaynaklanmış ve davacı yüklenici 15.9.1999 tarihinde giriştiği icra takibi ile 1995-1996-1997-1998 yıllarına ait hakedişlere dayalı eksik ödemeler karşılığı 10.767.917.788 TL. asıl alacağın davalı-borçlu kooperatiftan tahsilini istemiştir. Davalı kooperatif ise; böyle bir borçlarının olmadığını, yapılan sözleşmeler gereği ödemeleri yıllara göre ve ödeme hulasası üzerinden değil, anlaşma gereği verdikleri senetler üzerinden yaptıklarını, hiç borçları olmadığı gibi eksik ifa ve temerrütten dolayı bilakis alacaklı durumda olduklarını, ifadeyle borca itiraz etmiştir. Eldeki dava itirazın iptali istemiyle açılmış, hakediş raporlarına dayanılmıştır. Öncelikle belirtilmelidir ki, hakediş raporları usul ve yasaya uygun düzenlenmemiş olup kesin hesap niteliğinde kabullerine olanak yoktur. Bu husus Özel Daire ile mahkeme arasında da uyuşmazlık konusu değildir. Uyuşmazlık;

geçici nitelikte düzenlenen bu hakedişler nedeniyle davacının gerçekten alacaklı olup olmadığının tespiti için yapılan işler ve ödemelerin tespit edilmesinin gerekip gerekmediği noktasındadır. Hemen ifade etmek gerekir ki, taraflar arasındaki sözleşmelere göre davacının yaptığı işler, davalı kooperatifin de yaptığı ödemeler mevcuttur. Takip dayanağı hakedişler davalının kesin olarak borçlu olduğunu kabule yeterli değildir. Şu durumda takibe konu alacak açısından bakıldığında tarafların son yaptıkları ve aslı bizzat davacı tarafından mahkemeye ibraz olunan 8.11.1997 tarihli sözleşme gereği; hakedişlerden ayrılarak yeni bir ödeme planı belirledikleri ve buna göre yapılan ödemelerin de davalı-borçlu tarafından banka kayıtları ile ispatlandığı, açıkça dayanağı gösterilerek, davacı hesabına yatırılan paraların davacı yanca ihtirazi kayıt konulmadan alındığı dosya kapsamı ile bellidir. Nitekim, davalı borçlu da borca itirazında aynı hususları dile getirmiş, borçlu olmadığını bildirmiş, bu husus dosya kapsamı ile doğrulanmıştır. Her ne kadar davacı, 8.11.1997 tarihli sözleşmenin arkasında yer alan ödeme planı altında yanların imzası olmadığına dayanmış ise de, sözleşme aslının kendisi tarafından ibraz edilmesi yanında sözleşmedeki plana uygun olarak bankadaki hesabına yatan paraları düzenli olarak kabul edip, süregelen bu ifaya karşı çıkmaması karşısında bu iddiası samimi bulunmamıştır. Ortada hesabı gereken ve belgelerle ispatlamış bir alacak bulunmadığı, takibin dayanaksız kaldığı anlaşıldığından mahkemece davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya uygun olup, onanması gerekir. **SONUÇ** : Davacı alacaklı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile, direnme kararının yukarıda açıklanan nedenlerle ONANMASINA, gerekli temyiz ilam harcı peşin alınmış olduğundan, başkaca harç alınmasına mahal olmadığına, 21.11.2001 gününde oybirliği ile karar verildi.]]>